

46 . Bumbești-Jiu | Județ: Gorj | Punct: Vârtop | Anul: 2001

Anul: 2001

Cod RAN: 79317.02

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie

Tipuri sit: fără vestigii arheologice

Categorii sit: Domestic

Autori: Gheorghe Calotoiu, Dumitru Hortopan, Vasile Marinou

Instituții: Muzeul Județean "Alexandru Ștefulescu" Gorj, Muzeul Județean "Alexandru Ștefulescu" Gorj, Muzeul Județean "Alexandru Ștefulescu" Gorj

Raport

Campania arheologică desfășurată în vara anului 2001 în vicus-ul militar de la Bumbești Jiu "Vârtop" a continuat cercetările din anii precedenți.

Săpăturile, efectuate și anul acesta manu militari, au avut ca obiectiv principal delimitarea ca întindere a construcțiilor descoperite în anii anteriori. De asemenea, considerăm că anul 2001 a adus elemente concludente privind succesiunea zidurilor și a construcțiilor descoperite în campaniile precedente, precum și destinația acestora.

Astfel au fost trasate trei secțiuni orientate E-V, fiecare având dimensiuni diferite, după cum urmează: S. 1/2001 = 12 x 2 m; S. 2/2001 = 10 x 2 m, S. 3/2001 = 5 x 2 m. Toate trei au fost trasate paralel cu cele din anii trecuți.

În S. 1/2001, la -0,46 m față de nivelul actual de călcare, a apărut fundația zidului al cărui colț de NV a fost dezvelit în urma deschiderii casetei din 2000. A fost reliefată astfel complet latura nordică a construcției care are lungimea de 5,8 m, grosimea de 0,58/0,6 m, iar înălțimea se păstrează până la 0,62 m. Zidul a fost lucrat din piatră de râu fără legătură de mortar.

Inventarul arheologic descoperit în S. 1/2001 constă din materiale de construcție întregi sau fragmentare (țigle, olane, cărămizi, tuburi) sau fier (un piron), fragmente de vase ceramice și piese din bronz (o verigă).

S. 2/2001 a fost deschisă la 0,5 m N de S. 1/2001 și are dimensiunile de 10 x 2 m. La -0,48 m față de nivelul actual de călcare a apărut continuarea fundației zidului construcției descoperite în urma trasării secțiunii S. 2/2000. În caroul 3, la -0,5 m față de nivelul actual de călcare, a fost dezvelit colțul de SE al construcției care urmează direcția nordică și care aparține unei alte clădiri. Spre deosebire de prima construcție, zidul acestei construcții a fost realizat din piatră de râu legată cu mortar de var. În stadiul actual al cercetărilor, latura de S a construcției (descoperită parțial) are lungimea de 7,64 m. În interiorul construcției (în colțul de SE) au apărut trei șiruri de pilae (unul a fost distrus de șanțul ROMTELECOM) din cărămidă legată cu mortar și alcătuite fiecare din câte 2-3 cărămizi. Pilae-le sunt așezate la o distanță de 0,2/0,38 m unele față de altele. În total au fost dezvelite 6 pilae care aveau o înălțime ce varia între 0,18/0,26 m (la care se adaugă alte trei pile descoperite în S. 2/2000). Cărămizile care le alcătuiau sunt dreptunghiulare și pătrate (întregi sau fragmentare), având dimensiunile de: 34,5 x 30,5 x 9 cm; 26,5 x 22 x 5 cm, 34 x 26 x 7 cm; 29 x 29 x 7,5 cm etc. În intervalul dintre pilae, se afla multă cenușă și cărbune.

Materialul arheologic recuperat din S. 2/2001 constă din materiale de construcție întregi sau fragmentare (cărămidă, țiglă, olane), vase fragmentare din ceramică și sticlă și obiecte din fier (o piesă nituită la ambele capete, probabil un element de balama). Tot din această secțiune, din interiorul construcției, au fost scoase la iveală tuburi ceramice și mai multe fragmente de tuburi (pentru circulația aerului cald).

S. 3/2001 s-a deschis la 0,5 m N față de S.2/2001 și este paralelă cu aceasta. Are dimensiunile de 5 x 2

m. În caroul 4, la -0,21 m, a apărut prelungirea zidului care a fost descoperit în S. 2/2001 și care se continuă spre N. Zidul a fost construit în aceeași tehnică (piatră de râu legată cu mortar) și are în stadiul actual al cercetărilor lungimea de 4,84 m și grosimea de 0,62/0,64 m. La -0,23 m față de nivelul actual de călcare s-a descoperit podeaua din opus signinum (cu o grosime de 0,08 m), aplicată peste cărămizi bipedales ce se sprijineau pe pilae. La -0,61 m și -1,05 m față de nivelul actual de călcare s-au dezvelit cinci șiruri de pilae, pe trei coloane, realizate din cărămidă întreagă sau fragmentară și alcătuite din 2-5 cărămizi legate cu mortar. Înălțimea pilae-lor variază între 0,16/0,42 m (s-au păstrat 13 pilae, însă una a fost deranjată de șanțul ROMTELECOM). În interior a apărut multă cenușă și cărbune. Aflate la o distanță care varia între 0,3/0,6 m, pilae-le susțineau podeaua turnată din opus signinum. Cărămizile descoperite aveau, în general, următoarele dimensiuni: 29 x 29 x 7,5 cm; 28 x 28 x 8 cm; 31 x 30 x 7 cm; 46 x 27 x 7 cm; 39 x 26 x 7 cm; 30 x 23 x 7 cm; 32 x 26 x 7 cm; 45 x 34 x 7 cm. etc.

Materialul arheologic recuperat din S. 3/2001 constă din materiale de construcție întregi sau fragmentare (cărămizi, țigle, olane, tuburi), piese de fier (piroane) și vase ceramice fragmentare.

În ceea ce privește stratigrafia secțiunilor este identică cu cea din anii anteriori: stratul vegetal coboară până la adâncimea de -0,1/-0,22 m, după care urmează stratul de cultură romană, cu o grosime cuprinsă între -0,6/-1,2 m, sub care apare pământul virgin. De asemenea, pe unele locuri ea este serios afectată de lucrările moderne.

Cercetările arheologice desfășurate anul trecut în vicus-ul de la Bumbești Jiu "Vârtope" au adus elemente noi privind destinația construcțiilor dezvelite în anii 1997-2001.

Astfel, săpăturile arheologice efectuate în această perioadă au permis dezvelirea a două edificii, unul cu fundația realizată din piatră de râu fără legătură de mortar, iar cel de-al doilea (în curs de cercetare) cu fundația din piatră de râu, însă cu legătură de mortar. Dacă în cazul primului edificiu este vorba de o clădire cu instalație de hipocaust (praefurnium, tubuli, opus signinum), în ceea ce privește cea de-a doua clădire, considerăm că are destinația de thermae (pilaie, tubuli, conducte ceramice circulare, cantitate mare de cenușă și cărbune). Încăperea dezvelită parțial de S. 2 și S. 3/2001 poate reprezenta caldarium-ul.

Materialul arheologic în campania din anul 2001 se încadrează din punct de vedere cronologic în prima jumătate a sec. al II-lea p. Chr.

Informații suplimentare online

[Raportul 1308 din cronică.cimec.ro](http://raportul1308.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
